

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindex Libertatis Ecclesiasticae || Et Martyr || S.
Engelbertvs || Archiepiscopvs Co-||loniensiſ Princeps ||
Elector, &c.**

Gelenius, Aegidius

Coloniae Agrippinae, 1633

Caput Septimum. De septem donis Spiritus Sancti quibus S. Engelbertus
ditatus fuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9728

Rex Hie-
rusalem,
Ann. 1224.
vt habet
Godef.
Monach.

2. Par. 9.
Alique
multi Re-
ges.

3. Reg. 10.

Matth. 5.
Non vult
grauare
suos exa-
ctionibus.

IOANNES Rex Hierosolymitanus propter eum, & cum eo Colo-
niam diuertit: vbi tam magnificè susceptus est, vt tam eius, quam ciui-
tatis gloriam admirari non sufficeret. Quod dictum est de Salomone,
qui regnavit in Hierusalem, quod Reges terræ desiderauerunt videre
faciem eius, & audire sapientiam eius, & obtulerunt ei munera: etiam
de ipso exponi potest. Cognita eius sapientia atque potentia, & quod
potentior esset imperio, Reges terræ Franciæ scilicet & Angliæ, Daciæ,
Bohemiæ & Hungariæ, miserunt ei munera in auro & argento, gem-
misque preciosis eius adspectu & colloquio vel pro amicitia compa-
randa, vel pro diuersis causis & necessitatibus vti desiderantes. Hæc
quæ à me in eius laude scripta sunt, qui legerit, & illius gesta viderit, di-
cere poterit, quod regina Saba Salomoni dixit: Probavi, inquit, quod
media pars mihi nūciata non fuerit. Maior est sapientia tua & opera, quã
rumor, quem audiui. Fama nominis eius & operum iam vsque ad exte-
ras nationes peruenerat, & timebant eum Sarraceni. Cui nomen Salo-
monis reuera congruebat, eo quod esset multum pacificus, pacem di-
ligens, & pacem faciens. Gratia pacis reformandæ neque expensis, ne-
que corpori pepercit. Vnde si beati pacifici, imo, quia beati, & ipse
beatus est. Qui cum aliquando argueretur à religiosis, quare exactiones
faceret in populum sibi subiectum, humiliter se excusauit, culpam
recognouit, dicens sine pecunijs pacem se non posse facere in terris.
Tempore quodam de tali materia conferens cum magistro Ioanne
Abbate sancti Trudonis, aiebat: Magister, nostis quid facere cogitaue-
rim? Respondente illo, Non Domine: subiunxit: Super omnes redditus
meos duodecim scultetos ordinare disposui, vt illis cæteri administra-
tores rationem reddant, & ex illis duodecim singulis mensibus singuli
mihi meisque administrent, & ita non erit necesse, vt aliena rapiam, siue
per exactiones aliquem grauem.

Caput Septimum.

*De septem donis Spiritus Sancti quibus S. Engelbertus ditatus
fuit.*

Testimo-
niū Cōfes-
sarij eius
de illo.

DITAVERAT illum gratia diuina, secundum vsum exteriorem, spiri-
tu sapientiæ & intellectus, spiritu consilij & fortitudinis, spiritu
scientiæ & pietatis, nec deerat ei spiritus timoris Domini. Secundum
vsu exteriorum dixi, eo quod spiritualiter sine charitate haberi ne-
queant.

A queant. Statum eius interiorem Deus nouit. Sed & quidam ex eius Capellanis, qui conscientiam eius nouerat, de ipso cum Abbate nostro conferens, sic ait: Licet Dominus meus secularis habeatur, non tamen intus talis est, qualis foris apparet. Sciatis eum multas occultas consolationes habere à Deo. Erat enim sapiens ad omnia, & intelligens. Sapienter ad omnia respondit, & quid quisque dicere uellet, facile intellexit. Cum uenissent Coloniam fratres de nouo Ordine Prædicatorum, nec non & fratres, qui dicuntur Minores, & graues quidam eis essent ex Clero, eisque coram Archiepiscopo Engelberto diuersa obijcerent, illos acculando, respondit: Quamdiu res in bono statu est, stare **B** sinite. Cumque instarent tam primores, quam plebani, & dicerent: Timeamus ne isti sint illi, de quibus Spiritus sanctus per os beatæ Hildegardis prophetauit, per quos Clerus affligetur, & ciuitas periclitabitur: uerbum notabile respondit: Si diuinitus prophetatum est, necesse est ut impleatur, quo uerbo compescuit omnes. Spiritu consilij sic abundabat, ut in consilijs dandis esset prouidus, & in responsionibus tam promptus, ut consiliarij eius sua paruipendentes consilia, mutuo dicerent: Dominus noster consilium suum in crumena sua portat. Spiritu fortitudinis ita pollebat, ut neque minis frangi, neque blanditijs facile **C** flecti posset, os habens agninum, & cor leoninum. Hinc est, quod cum Dominus Conradus Episcopus Portuensis, & tunc temporis in Alemannia legatus, diceret prædicto Abbati Ioanni: Vnde est, quod Dominus Coloniensis ita timetur? respondit ille: Ex quadam gratia speciali Dei est. Spiritus scientiæ illi non deerat: quia tanto rationis uigebat acumine, ut prudenter inauditas & difficiles solueret quæstiones: quod, multo literatiores eo, facere non poterant. Cui etiam spiritus pietatis tantus inerat, ut, si in turbis positus, consideraret ex remoto **D** Pauperem sibi loqui uolentem, nutu, siue per nuncium, illum uocaret, & querimonijs eius cum multa patientia perauditis, efficaciter expediret. Hoc sapius illi contigisse certum est. Quam pleno sinu necessitatibus afflictorum sit compassus, subiecta declarant exempla.

Dominicani Fraciscani initio quid passi sint à Clero. Prudens eius responsum.

Præclarum Dei donū. Rara uirtus.

Notatio ad Caput Sextum & Septimum.

VT accuratè temporis seriem attexam, utriusque capitis 6. & 7. Scholia coniungo. Cæsarius enim de materiâ,

N 2

non